

Effect of Finasteride on PSA and Histopathological Results in Patients Undergoing Prostate Biopsy

Saman Farshid¹ , Ali Tehranchi¹ , Amir Jamei¹ , Faramarz Ojaghi² , Farid Kalashipour^{3*}

¹ Dept of Urology, Imam Khomeini Hospital, Urmia, Urmia University of Medical Sciences, Urmia, Iran

² Dept of Operating Room, Imam Khomeini Hospital Urmia, Urmia University of Medical Sciences, Urmia, Iran

³ Dept of Operating Room, Faculty of Nursing and Midwifery, Kurdistan University of Medical Sciences, Sanandaj, Iran

Article Info

Article type:
Research article

Article History:

Received: 03 November 2021

Revised: 01 May 2022

Accepted: 14 June 2022

Published Online: 23 November 2022

*** Correspondence to:**

Farid Kalashipour
Dept of Operating Room, Faculty of Nursing and Midwifery, Kurdistan University of Medical Sciences, Sanandaj, Iran.
Email:
faridkalashi871@gmail.com

A B S T R A C T

Introduction: Prostate cancer management focuses on rapid diagnosis and treatment. The present study was performed to investigate the effect of finasteride on PSA changes and biopsy results.

Material & Methods: This retrospective descriptive-analytical study included 98 patients between the ages of 50 and 75 years with PSA levels between 2.5 and 10 and negative DRE candidates for prostate biopsy. Patients were divided into two groups. The first group consisted of patients who consented to a prostate biopsy based on PSA levels. The second group of patients did not consent to prostate biopsy during referral. Moreover, they tended to delay prostate biopsy. At the end of the three-month period, patients who agreed to prostate biopsy were sampled. The effect of treatment on biopsy results and changes in PSA levels were compared between the two groups.

(Ethic code: IR.UMSU.REC.1396.20)

Findings: Three months after the initiation of the study, the mean PSA level was 3.43 ± 6.11 ng/ml in the case group and 7.36 ± 2.20 in the control group. This difference was statistically significant ($P=0.031$). After three months of finasteride, the mean total PSA level among those who tested positive for biopsy was 2.41 ± 7.63 ng/ml and among those who tested negative for biopsy was 2.98 ± 6.42 ng/ml. This difference was also statistically significant ($P=0.046$).

Discussion & Conclusion: The use of finasteride in patients suspected of having prostate cancer for at least three months can lead to a correct decision regarding prostate biopsy and reduce the number of negative prostate cancer results in the biopsy, as well as the burden on the treatment system to use improper prostate biopsy.

Keywords: BPH, Finasteride, Prostate Biopsy, Prostate Cancer, Prostate-specific antigen

➤ How to cite this paper

Farshid S, Tehranchi A, Jamei A, Ojaghi F, Kalashipour F. Effect of Finasteride on PSA and Histopathological Results in Patients Undergoing Prostate Biopsy. Journal of Ilam University of Medical Sciences. 2022;30(5): 68-77.

© The Author(s)

Publisher: Ilam University of Medical Sciences

بررسی تأثیر فیناستراید بر میزان PSA و نتایج هیستوپاتولوژی در بیماران کاندید

بیوپسی پروستات

سامان فرشید^۱ ، علی طهرانچی^۱ ، امیر جامعی^۱ ، فرامرز اجاقی^۲ ، فرید کلشی پور^{۳*}

^۱ گروه ارتوپاتولوژی بیمارستان امام خمینی ارومیه، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، ارومیه، ایران

^۲ گروه اتاق عمل، بیمارستان امام خمینی ارومیه، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، ارومیه، ایران

^۳ گروه اتاق عمل، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنتندج، ایران

اطلاعات مقاله چکیده

نوع مقاله: پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۸/۱۲

تاریخ ویرایش: ۱۴۰۱/۰۲/۱۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۳/۲۴

تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۰۹/۰۲

مقدمه: مدیریت سرطان پروستات بر تشخیص سریع و درمان متمرکز بوده است. مطالعه حاضر با هدف بررسی تأثیر فیناستراید بر میزان تغییرات PSA و نتایج بیوپسی انجام گرفت.

مواد و روش ها: در این مطالعه توصیفی-تحلیلی گذشته‌نگر، تعداد ۹۸ بیمار بین سنین ۵۰ تا ۷۵ سال و با سطح PSA بین ۰/۵ تا ۱۰ و DRE منفی که کاندید بیوپسی پروستات بودند، وارد مطالعه شدند. بیماران به دو گروه تقسیم گردیدند: گروه اول، بیمارانی که به بیوپسی پروستات بر اساس سطح PSA رضایت دادند و گروه دوم، بیمارانی که به بیوپسی پروستات در هین مراجعه رضایت ندادند و به تعویق بیوپسی پروستات تمایل داشتند. در پایان دوره سه‌ماهه، از بیمارانی که به بیوپسی پروستات رضایت دادند، نمونه گیری شد. تأثیر درمان در قالب نتیجه بیوپسی و تغییرات سطح PSA در دو گروه مقایسه گردید.

یافته ها: نتایج نشان داد که با گذشت سه ماه از شروع مطالعه، میانگین سطح PSA در گروه مورد $6/11 \pm 3/43$ و در گروه شاهد $7/36 \pm 2/20$ نانوگرم در میلی لیتر به دست آمد. این اختلاف از نظر آماری معنی دار بود ($P=0.031$). پس از ۳ ماه از مصرف فیناستراید، میانگین سطح PSA کل در میان افرادی که نتیجه بیوپسی مثبت داشتند، $7/63 \pm 2/41$ نانوگرم در میلی لیتر و در گروهی که نتیجه بیوپسی منفی داشتند، $6/42 \pm 2/98$ نانوگرم در میلی لیتر به دست آمد. این اختلاف از نظر آماری معنی دار بود ($P=0.046$).

بحث و نتیجه گیری: اسناده از فیناستراید در بیماران مشکوک به سرطان پروستات به مدت حداقل سه ماه می‌تواند به تصمیم گیری صحیح تر درباره اقدام به بیوپسی پروستات منجر شود، تعداد موارد نتیجه منفی سرطان پروستات در بیوپسی را کاهش دهد و از بار هزینه ها بر سیستم درمانی ناشی از استفاده ناجای بیوپسی پروستات بکاهد.

نویسنده مسئول:

فرید کلشی پور

گروه اتاق عمل، دانشکده پرستاری
و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی
کردستان، سنتندج، ایران.

Email:
faridkalashi871@gmail.com

واژه های کلیدی: آنتیزن مخصوص پروستات، بیوپسی پروستات، داروی فیناستراید، سرطان پروستات، BPH

استناد: فرشید، سامان؛ طهرانچی، علی؛ جامعی، امیر؛ اجاقی، فرامرز؛ کلشی پور، فرید. بررسی تأثیر فیناستراید بر میزان PSA و نتایج هیستوپاتولوژی در بیماران کاندید بیوپسی پروستات. مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی ایلام، دی ۱۴۰۱؛ ۳۰(۵): ۷۷-۶۸.

حساسیت و اختصاصیت آزمایش PSA و آستانه‌ای که در آن یک نتیجه می‌بایست اجازه انجام بیوپسی را بدهد، نامشخص است. نتایج بیوپسی‌های پروستات اغلب استاندارد تشخیصی هستند؛ اما بیوپسی‌ها به طور استاندارد هنگامی انجام می‌شوند که نتایج آزمایش PSA یا توشه رکالت باعث به وجود آمدن نگرانی گردد (۷). پس از انتشار گزارش‌هایی که در آن‌ها نیاز به بیوپسی پروستات بر نتایج آزمایش PSA استوار بود، قابلیت سطوح PSA به عنوان یک آزمایش غربالگری مشخص شد (۸). تجارب بعدی به این توافق انجامید که سطح PSA بیش از ۴ نانوگرم در میلی‌لیتر ارزش تشخیصی برای سرطان پروستات دارد (۹). تشخیص بیماری متعاقب این موضوع به صورت دراماتیک افزایش یافت (۹). داده‌های اخیر پیشنهاد می‌کنند که یک سطح PSA بیش از ۲/۵ نانوگرم در میلی‌لیتر ارزش تشخیصی مشابه ارزش ۴ نانوگرم در میلی‌لیتر بالاتر دارد (۱۰، ۱۱).

مدیریت سرطان پروستات بر تشخیص سریع و درمان متمنکز بوده است. با توجه به این نکته که پیشرفت سرطان پروستات یک فرایند زمان‌بر و شامل مراحل متعددی است؛ بنابراین، پیشگیری می‌تواند یک روش مؤثرتر باشد (۱۲). مدارک بسیاری وجود دارد که آندروروژن‌ها پیشرفت سرطان پروستات را تحت تأثیر قرار می‌دهند (۱۳-۱۵). توسعهٔ فیناستراید، یک مهارکننده استروئید ۵-آلفا ردوكستاز (آنزیمی که تستوسترون را به آندروروژن قوی تر دی‌هیدروتستوسترون تبدیل می‌کند)، فرستی را فراهم کرد تا امکان کاهش خطر سرطان پروستات با کاهش سطح آندروروژن‌ها بررسی شود (۱۲).

با توجه به اینکه حدود ۲۴ درصد ارزش اخباری مثبت برای بیماران کاندید بیوپسی پروستات در مطالعات مختلف گزارش شده است، بدین معنی که حدود سه‌چهارم بیمارانی که تحت بیوپسی پروستات قرار می‌گیرند، به صورت insignificant سرطان پروستات دارند؛ بنابراین، در تشخیص و درمان سرطان پروستات over diagnosis می‌دهد (۱۶)؛ ازین‌رو، برای افزایش کارایی مارکر PSA و افزایش

سرطان پروستات ششمین سرطان شایع در جهان (از لحظه تعداد موارد جدید)، سومین سرطان شایع در مردان و شایع‌ترین سرطان در اروپا، آمریکای شمالی و برخی از مناطق آفریقا است. در سال ۲۰۰۰، تعداد موارد جدید سرطان پروستات ۵۱۳۰۰۰ در کل جهان تخمین زده شد (۱). این بیماری مسئول ۹/۷ درصد از همه سرطان‌ها در مردان است (۱۵/۳) درصد در کشورهای توسعه‌یافته و ۴/۳ درصد در کشورهای در حال توسعه). بروز سرطان پروستات به طور پایدار در تقریباً همه کشورها در حال افزایش است. در ۱۰ سال گذشته، تمایل به سرمایه‌گذاری در زمینه تحقیقات سرطان پروستات افزایش یافته است و چندین عامل خطر مرتبط همچون استعداد ژنتیکی، غلظت فاکتور رشد انسولینی (IGF) و مصرف لیکوپن شناسایی شده‌اند (۲).

تقریباً ۶۵ درصد از سرطان‌های پروستات در زمان تشخیص به طور بالینی لوکالیزه می‌شوند (۳)؛ اما تنها نیمی از این موارد در هنگام جراحی به پروستات محدود بوده‌اند (۴)؛ بنابراین، به روش‌های پیشرفته‌تری برای تشخیص سرطان پروستات در زمانی که محدود به غده باشد، نیاز است. اندازه گیری سطح آنتی‌زن اختصاصی پروستات (PSA) مزیت‌های بسیاری را نسبت به آزمون رکالت یا اولتراسونوگرافی پروستاتی از طریق رکالت در غربالگری سرطان پروستات دارد. نتیجه آن objective، کمی و فارغ از مهارت فرد آزمون کننده است و خود فرایند نیز برای بیماران بسیار مقبول‌تر از سایر روش‌های غربالگری است (۵). اندازه گیری PSA یک مکمل مفید برای آزمون رکالت و اولتراسونوگرافی در تشخیص سرطان پروستات است (۶).

PSA یک گلیکوپروتئین است که تقریباً به طور انحصاری توسط جزء اپیتلیالی غده پروستات تولید می‌شود. مردان با بیماری‌های پروستاتی ممکن است سطوح بالای PSA سرمی داشته باشند که علت آن نیز تولید تغییریافته PSA منطبق بر تغییرات ساختاری در غده است که سبب می‌گردد PSA دسترسی بیشتری به جریان خون داشته باشد (۷).

۵۰۰ میلی گرم تجویز شد و دوباره سطح PSA اندازه گیری گردید و در پایان دوره سهماهه، از بیمارانی که به بیوپسی پروستات رضایت دادند، نمونه گیری صورت گرفت. تأثیر درمان در قالب نتیجه بیوپسی و تغییرات سطح PSA در دو گروه مقایسه شد.

داده‌ها وارد نرم‌افزار SPSS v21 گردید و برای مقایسه شاخص کمی میانگین در ۲ گروه پژوهش، از آزمون T-test و برای مقایسه متغیرهای کیفی از آزمون کای اسکویر استفاده شد. در آنالیز زیر گروه، آزمون T-test برای مقایسه PSA در افرادی به کار رفت که پس از مصرف فیناستراید PSA cut off پاتولوژی مثبت و منفی داشتند. برای تعیین بهمنظور پیشگویی مداخله بیوپسی در بیماران، از منحنی ROC استفاده شد. سطح زیر منحنی نزدیک به یک، نشان‌دهنده قدرت بالای پیشگویی کنندگی PSA برای مداخله بیوپسی بود. سطح معنی‌داری در این مطالعه ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

ملاحظات اخلاقی: با توجه به اینکه اطلاعات استفاده شده در این مطالعه، اطلاعات ثبت شده در پرونده بیماران است، همه اطلاعات به صورت بی‌نام وارد فرم اطلاعاتی گردید و از شماره پرونده استفاده شد.

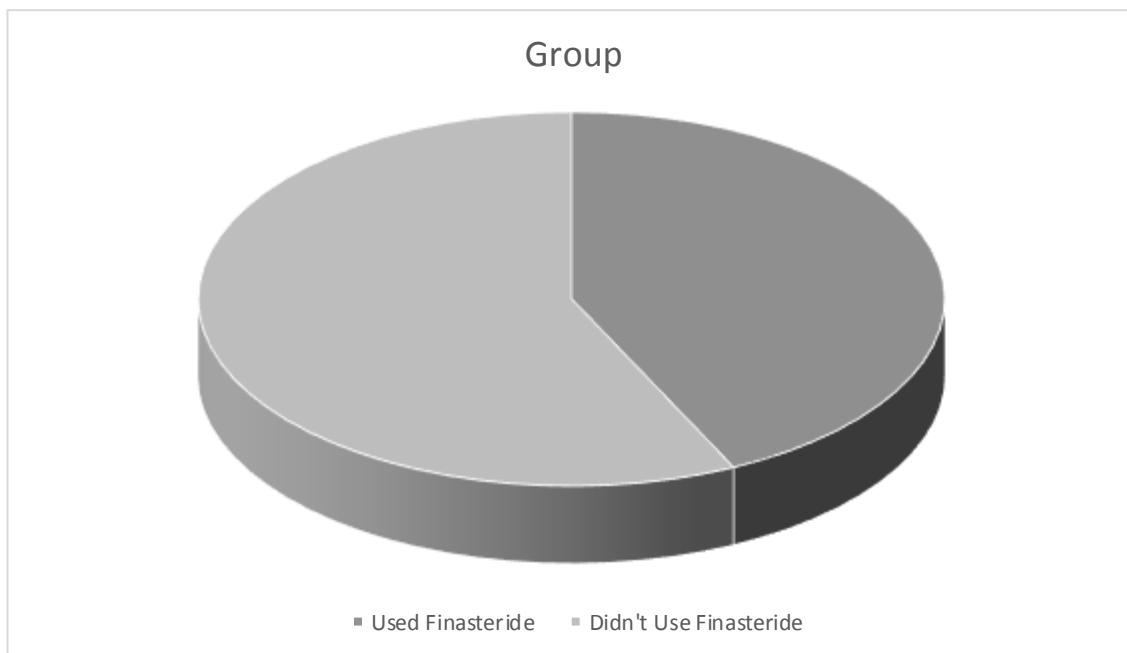
یافته ها

در این مطالعه، در مجموع ۹۸ بیمار مذکور کاندید بیوپسی پروستات وارد مطالعه گردیدند. میانگین سنی کل بیماران مطالعه شده $61/67 \pm 7/03$ بود که کمترین آنان ۵۰ سال و بیشترین آنان ۷۵ سال سن داشتند. نتیجه پاتولوژی در میان همه بیماران از نظر سرطان پروستات، در ۳۳ مورد (۳۳/۷ درصد) مثبت و در ۶۵ مورد (۶۶/۳ درصد) منفی بود. این بیماران بر اساس مصرف فیناستراید به دو گروه تقسیم شدند، به نحوی که ۴۲ نفر (۴۲/۹ درصد) فیناستراید مصرف کرده بودند (گروه مصرف فیناستراید) و ۵۶ نفر (۵۷/۱ درصد) فیناستراید مصرف نکرده بودند (گروه عدم مصرف فیناستراید) (شکل شماره ۱).

احتمال تشخیص سرطان پروستات به دنبال بیوپسی پروستات و با توجه به مطالعات پیشین درباره آثار کاهش PSA در بیماران BPH و بالعکس تغییر نکردن significant یا حتی افزایش PSA در بیماران سرطان پروستات به دنبال مصرف فیناستراید (۲۱-۱۷)، بر آن شدیدم تا در یک مطالعه گذشته‌نگر از تاریخ ۱۳۹۳/۱/۱ لغایت ۱۳۹۵/۱۰/۱، برای بیمارانی که با PSA بین ۲/۵ تا ۱۰ و DRE طبیعی مراجعه و کاندید بیوپسی پروستات بودند؛ اما به انجام بیوپسی تمایل نداشتند، به مدت سه ماه فیناستراید تجویز شود و سپس در پایان دوره سهماهه، کسانی که به بیوپسی رضایت دادند، دوباره بیوپسی گردند و میزان تغییرات PSA و نتایج بیوپسی آنالیز آماری شود. گفتنی است که بر اساس بررسی‌های صورت گرفته محققان، هیچ مطالعه دقیقاً مشابهی انجام نشده است.

مواد و روش‌ها

این مطالعه توصیفی- تحلیلی گذشته‌نگر پس از تصویب در شورای بازنگری پرپوپزال و پایان‌نامه‌ها در بیمارستان و تأییدیه کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی ارومیه با کد اخلاق IR.UMSU.REC.1396.01۳۰ مورخه ۱۳۹۶/۰۱/۳۰ روی ۹۸ بیمار انجام گرفت. از تاریخ ۱۳۹۳/۱/۱ تا ۱۳۹۵/۱۰/۱ بر اساس اطلاعات ثبت شده، همه بیماران با محدوده سنی ۵۰ تا ۷۵ سال و با سطح PSA بین ۲/۵ تا ۱۰ و DRE منفی که کاندید بیوپسی پروستات بودند و به بیمارستان امام خمینی و کلینیک سینا مراجعه کرده بودند، وارد مطالعه شدند. معیارهای خروج از مطالعه شامل U/A اکتیو، پروستاتیت، مصرف آنتی کواگولان مانند وارفارین و پلاویکس، سابقه رادیوتراپی لگن، سابقه جراحی پروستات و سرطان مثانه همراه بود. بیماران به دو گروه تقسیم گردیدند: گروه اول، بیمارانی که به بیوپسی پروستات بر اساس سطح PSA رضایت دادند و گروه دوم، بیمارانی که به بیوپسی پروستات در حین مراجعه رضایت ندادند و به تعویق بیوپسی پروستات تمایل داشتند. برای این گروه، به مدت سه ماه، فیناستراید ۵ میلی گرم روزانه و دو هفته سپروفلوکسازین

شکل شماره ۱. توزیع فراوانی بیماران بر اساس مصرف فیناستراید

میانگین سنی بیماران در گروه مصرف کننده Finasteride ($P=0.031$) در همین بازه زمانی، میانگین سطح Free PSA در گروه مصرف کننده Finasteride $1/24 \pm 1/05$ نانوگرم در میلی لیتر و در گروه عدم مصرف Finasteride $1/03 \pm 0/75$ نانوگرم در میلی لیتر بود. این اختلاف از نظر آماری معنی دار نبود ($P=0.26$). میانگین Free/Total PSA در پایان ماه سوم، در گروه مصرف کننده Finasteride $0/19 \pm 0/12$ و در گروه عدم مصرف Finasteride $0/15 \pm 0/12$ بود. این اختلاف از نظر آماری معنی دار نبود ($P=0.08$). حجم پروستات بیماران نیز در این بازه زمانی در گروه مصرف کننده Finasteride $58/95 \pm 31/96$ سی سی و در گروه عدم مصرف Finasteride $51/58 \pm 22/74$ سی سی بود. این اختلاف از نظر آماری معنی دار نبود ($P=0.186$). (جدول شماره ۲).

میانگین سنی بیماران در گروه مصرف کننده Finasteride $61/23 \pm 7/01$ سال و در گروه عدم مصرف Finasteride $62/27 \pm 7/09$ سال بود. تفاوت میان دو گروه از نظر میانگین سنی بر اساس آزمون Independent t-test معنی دار نبود ($P=0.598$). در مقایسه دو گروه از نظر سطح میانگین Free/Total PSA اولیه، سطح Free PSA اولیه، حجم پروستات اولیه بر اساس آزمون آماری Independent t-test، هیچ کدام از عامل های مطالعه شده معنی دار نبودند ($P \geq 0.05$). (جدول شماره ۱).

با گذشت سه ماه از شروع مطالعه، میانگین سطح PSA در گروه مصرف کننده Finasteride $6/11 \pm 3/43$ نانوگرم در میلی لیتر و در گروه عدم مصرف Finasteride $7/36 \pm 2/20$ بود. این اختلاف از نظر آماری معنی دار بود.

جدول شماره ۱. جدول مقایسه میانگین متغیرهای بررسی شده در دو گروه در ابتدای مطالعه

متغیر	میانگین گروه مصرف کننده Finasteride	میانگین گروه عدم مصرف Finasteride	P.Value
Total PSA	$6/53 \pm 0/32$	$7/9 \pm 0/23$	0.404
Free PSA	$1/39 \pm 0/16$	$1/04 \pm 0/15$	0.132
Free/Total PSA	$0/21 \pm 0/13$	$0/13 \pm 0/13$	0.481
حجم پروستات	$64/98 \pm 32/79$	$44/13 \pm 21/02$	0.112

جدول شماره ۲. جدول مقایسه متغیرهای بررسی شده در دو گروه پس از سه ماه

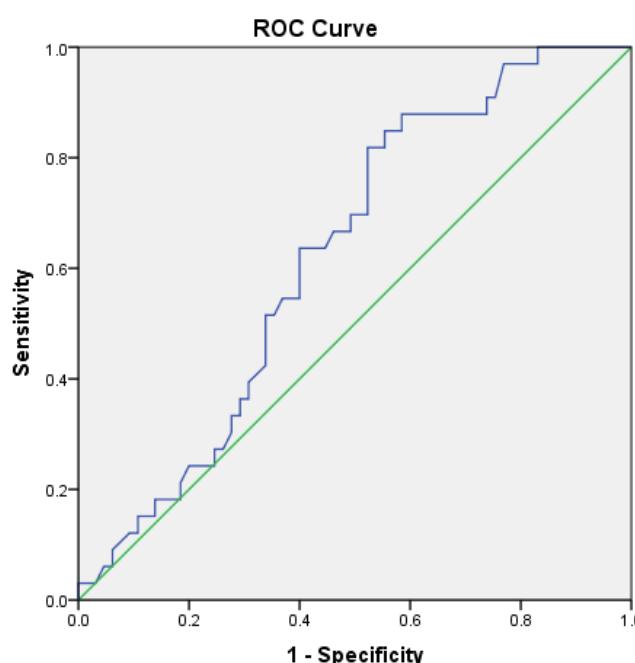
P.VALUE	میانگین گروه مصرف کننده فیناستراید	میانگین گروه عدم مصرف فیناستراید	متغیر
0.031	۷/۳۶±۲/۲۰	۶/۱۱±۳/۴۳	TOTAL PSA
0.26	۱/۰۳±۰/۷۵	۱/۲۴±۱/۰۵	FREE PSA
0.08	۰/۱۵±۰/۱۲	۰/۱۹±۰/۱۲	FREE/TOTAL PSA
0.186	۵۱/۵۸±۲۲/۷۴	۵۸/۹۵±۳۱/۹۶	حجم پروستات

کاهش و در گروهی که نتیجه بیوپسی آنان مثبت بود، ۲/۱۲ درصد افزایش یافته بود. این اختلاف بر اساس آزمون آماری Independent t-test معنی دار نبود ($P=0.175$)؛ همچنین در میان بیمارانی که فیناستراید مصرف کرده بودند، در افرادی که نتیجه بیوپسی مثبت داشتند، میزان PSA در پایان ماه سوم، ۴۳/۸۷ درصد افزایش و افرادی که نتیجه بیوپسی منفی داشتند، میزان PSA در پایان ماه سوم، ۱۰/۶۸ درصد کاهش یافته بود. این ارتباط بر اساس آزمون آماری Independent t-test معنی دار بود ($P=0.029$).

از نظر نتیجه پاتولوژی، در بیماران گروه مورد، ۵ نفر (۱۱/۹ درصد) نتیجه بیوپسی مثبت و ۳۷ نفر (۸۸/۱ درصد) نتیجه بیوپسی منفی داشتند؛ همچنین در میان بیماران گروه میانگین گروه عدم مصرف فیناستراید، ۲۸ نفر (۵۰ درصد) نتیجه بیوپسی منفی داشتند. بر اساس آزمون آماری Fisher's exact test، این اختلاف معنی دار بود ($P<0.001$). میزان سطح PSA در انتهای ماه سوم، در گروهی که نتیجه بیوپسی آنان منفی بود، به طور میانگین ۸/۸۷ درصد

جدول شماره ۳. جدول مقایسه نتایج پاتولوژی بیوپسی در دو گروه

P.Value	بیوپسی منفی	بیوپسی مثبت	میانگین گروه مصرف کننده فیناستراید	میانگین گروه عدم مصرف فیناستراید
<0.001	(۸۸/۱) ۳۷	(۱۱/۹) ۵	(۵۰) ۲۸	(۵۰) ۲۸

Diagonal segments are produced by ties.

شکل شماره ۲. نمودار ROC برای تعیین بهترین نقطه cut-off سطح PSA به منظور انجام بیوپسی پروستات

پژوهش‌های انتخابی سطح PSA

پروستات با کاهش سطح آنдрوروژن‌ها بررسی شود (۱۲). با توجه به اینکه حدود ۲۴ درصد ارزش اخباری مثبت برای بیماران کاندید بیوپسی پروستات در مطالعات مختلف گزارش شده است، بدین معنی که حدود سه‌چهارم بیمارانی که تحت بیوپسی پروستات قرار می‌گیرند، به صورت insignificant سرطان پروستات دارند؛ بنابراین، در تشخیص و درمان سرطان پروستات over diagnosis رخ می‌دهد (۱۶)؛ از این‌رو، برای افزایش کارایی مارکر PSA و افزایش احتمال تشخیص سرطان پروستات به دنبال بیوپسی پروستات و با توجه به مطالعات پیشین درباره آثار کاهش PSA در بیماران BPH و بالعکس تغییر نکردن significant یا حتی افزایش PSA در بیماران سرطان پروستات به دنبال مصرف فیناستراید، در یک مطالعه گذشته‌نگر از تاریخ ۱۳۹۳/۱/۱ لغایت ۱۳۹۵/۱۰/۱، برای بیمارانی که با PSA بین ۲/۵ تا ۱۰ و DRE طبیعی مراجعت و کاندید بیوپسی پروستات بودند؛ اما به انجام بیوپسی تمایل نداشتند، به مدت سه ماه فیناستراید تجویز شد و سپس در پایان دوره سه‌ماهه، کسانی که به بیوپسی رضایت دادند، دوباره بیوپسی گردیدند و میزان تغییرات PSA و نتایج بیوپسی آنالیز آماری شد.

درنتیجه این مطالعه، تجویز فیناستراید باعث یک کاهش معنی‌دار در سطح PSA پس از سه ماه گردید و درنتیجه، ارتباط غیرمعنی‌دار سطح PSA با نتایج پاتولوژی در PSA اولیه، به یک ارتباط معنی‌دار در انتهای سه ماه منجر شد. از سوی دیگر، در این مطالعه مشخص گردید که با کاهش ۱۰/۶۸ درصد در میزان PSA اولیه، به دنبال مصرف فیناستراید، به‌طور معنی‌داری تعداد بیوپسی منفی افزایش می‌یابد.

در این‌باره مطالعات اندکی موجود است؛ اما درباره مؤلفه‌های مختلف بررسی‌شده در این مطالعه، برخی تحقیقات مشابه وجود دارد. در مطالعه اتزیونی و همکاران (۱۷) که درباره تأثیر فیناستراید بر سطح PSA در مردان با و بدون تشخیص سرطان صورت گرفته بود، در پایان یک

در بررسی ارتباط میان سطح PSA اولیه با نتیجه بیوپسی، میانگین سطح PSA اولیه در افرادی که نتیجه بیوپسی مثبت برای سرطان پروستات داشتند، $7/7\pm 1/8$ نانوگرم در میلی‌لیتر و در افرادی که نتیجه بیوپسی منفی برای سرطان پروستات داشتند، این میزان $7/11\pm 2/1$ نانوگرم در میلی‌لیتر بود. این تفاوت از نظر آماری معنی‌دار نبود ($P=0.178$)؛ بنابراین، با توجه به معنی‌دار نبودن ارتباط میان سطح PSA اولیه با نتیجه بیوپسی پروستات، ترسیم منحنی ROC برای سطح PSA اولیه امکان‌پذیر نیست؛ اما پس از ۳ ماه از مصرف فیناستراید، میانگین سطح PSA کل در افرادی که نتیجه بیوپسی مثبت داشتند، $7/63\pm 2/41$ نانوگرم در میلی‌لیتر و در گروهی که نتیجه بیوپسی منفی داشتند، $6/42\pm 2/98$ بود. این اختلاف از نظر آماری معنی‌دار بود ($P=0.046$)؛ بنابراین، برای تعیین بهترین نقطه cut-off سطح PSA پس از ۳ ماه از مصرف فیناستراید، منحنی ROC در شکل شماره ۲ نشان داده شده است.

بر اساس این، سطح زیر منحنی ROC، $0/625$ به دست آمد که با اطمینان ۹۵ درصد در بازه $0/515-0/736$ است. بهترین نقطه cut-off در این منحنی بر اساس شاخص youden عدد $5/42$ است که حساسیت $84/8$ درصد و ویژگی $44/6$ درصد دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

مدیریت سرطان پروستات بر تشخیص سریع و درمان متمرکز بوده است. با توجه به این نکته که پیشرفت سرطان پروستات یک فرایند زمان‌بر و شامل مراحل متعددی است؛ بنابراین، پیشگیری می‌تواند یک روش مؤثرتر باشد (۲۲-۲۶). مدارک بسیاری وجود دارد که آندروروژن‌ها پیشرفت سرطان پروستات را تحت تأثیر قرار می‌دهند (۱۵-۱۳). توسعه فیناستراید، یک مهارکننده استروئید ۵-آلfa ردوکتاز (آنزیمی که تستوسترون را به آندروروژن قوی‌تر دی‌هیدروتستوسترون تبدیل می‌کند)، فرصتی را فراهم کرد تا امکان کاهش خطر سرطان

دریافت کرده بودند، عملکرد بهتری به عنوان مارکر سرطان پروستات داشت (سطح زیر منحنی ROC برابر ۰/۷۰۰)، در مطالعه حاضر نیز نتیجه مشابهی به دست آمد و در افراد مصرف کننده فیناستراید، سطح PSA عملکرد بهتری در نشان دادن نیاز به بیوپسی و احتمال سرطان پروستات داشت و سطح زیر منحنی ROC برای سطح PSA در پایان سه ماه از استفاده از فیناستراید، برابر با ۰/۶۲۵ بود که نزدیک به نتایج مطالعه یادشده است. مجدداً زمان کمتر بررسی در مطالعه حاضر و نیز استفاده از داروی فیناستراید به جای دوتاستراید در این مطالعه از تفاوت های موجود میان دو مطالعه بود و بنابراین می تواند تفاوت های موجود در نتایج دو مطالعه را توجه کند.

درباره نقطه برش مناسب سطح PSA برای انجام بیوپسی نیز، مطالعات مختلف اعداد متفاوتی را ارائه داده‌اند که این مقادیر از ۲/۵ تا ۴ نانوگرم در میلی لیتر متغیر بوده است (۱۰، ۱۱)؛ اما مطالعه حاضر عدد ۵/۴۳ را پس از سه ماه از استفاده از فیناستراید به عنوان بهترین نقطه برش برای تصمیم‌گیری برای انجام بیوپسی پروستات با حساسیت ۸۴/۸ درصد و ویژگی ۴۴/۶ درصد پیشنهاد می‌کند. این میزان می‌تواند از تعداد موارد بیوپسی‌ها با نتایج منفی و درنتیجه، از بار هزینه‌ها بر دوش سیستم درمانی بکاهد؛ همچنین نیاز به انجام تحقیقات بالینی بیشتر در این زمینه و ادغام و ترکیب دانش و تجربه بالینی برای تعمیم نتایج تحقیقات بالینی مبتنی بر شواهد بسیار کمک‌کننده خواهد بود (۲۷، ۲۸).

استفاده از فیناستراید در بیماران مشکوک به سرطان پروستات به مدت دست کم سه ماه می‌تواند به تصمیم‌گیری صحیح‌تر درباره اقدام به بیوپسی پروستات منجر شود، تعداد موارد نتیجه منفی سرطان پروستات در بیوپسی را کاهش دهد و از بار هزینه‌ها بر سیستم درمانی ناشی از استفاده نابجای بیوپسی پروستات بکاهد. پیشنهاد می‌شود در مطالعات آینده، پرسی به صورت کوهورت با حجم نمونه بالاتر و

سال، میزان کاهش ۵ درصد در موارد بدون سرطان گزارش شده بود. این میزان در مطالعه حاضر ۸ درصد به دست آمده است. از سوی دیگر، در بیمارانی که تشخیص موقع سرطان پروستات داشتند، در مطالعه یادشده میزان افزایش ۱۵ درصد در سطح PSA گزارش شده بود، در حالی که در مطالعه حاضر میزان افزایش ۲ درصد در پایان سه ماه وجود داشت. علل تفاوت نتایج حاصل شده در دو مطالعه را می‌توان به تفاوت در زمان اندازه‌گیری مجدد سطح PSA نسبت داد و چنانچه در مطالعه حاضر تغییرات سطح PSA در پایان یک سال نیز اندازه‌گیری می‌شد، انتظار حصول نتایج مشابه وجود داشت.

در مطالعه اندریول و همکاران (۱۸)، در بررسی تأثیر دوتاستراید در پیشگیری از سرطان پروستات در بازه زمانی ۴ ساله، نویسنده‌گان به این نتیجه دست یافتند که تعداد موارد مثبت بیوپسی در گروه مصرف کننده دوتاستراید به طور معنی‌داری پایین‌تر از گروه مصرف کننده دارونما بود؛ همچنین در مطالعه حاضر نیز تعداد موارد بیوپسی مثبت در گروه مصرف کننده فیناستراید به طور معنی‌داری پایین‌تر از تعداد موارد مثبت بیوپسی در گروهی بود که فیناستراید مصرف نکرده بودند؛ اما توجه به این نکته ضروری است که مدت زمان کوتاه پیشگیری بیماران در مطالعه حاضر، به عنوان یک محدودیت مطرح بود و با توجه به اینکه امکان به تعویق انداختن بیشتر بیوپسی به علت خطرات ناشی از احتمال تشخیص دیررس سرطان پروستات در بیماران وجود نداشت، تأثیرات طولانی‌مدت فیناستراید بر میزان کاهش بیشتر نتایج منفی بیوپسی امکان‌پذیر نبود.

از سوی دیگر، در مطالعه دیگری که اندریول و همکاران (۱۹) انجام دادند، نویسنده‌گان به بررسی سطح عملکردی PSA در تشخیص سرطان پروستات در موقع استفاده از دوتاستراید پرداختند که درنتیجه آن در یک بازه زمانی ۴ ساله، PSA در مردانی که دوتاستراید دریافت کرده بودند، در مقایسه با مردانی که دارونما

مدت زمان پیگیری بیشتر برای حصول نتایج دقیق تر انجام پذیرد.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله از همه کسانی که در انجام این تحقیق ما را یاری کردند تشکر و قدردانی می‌گردد.

تعارض منافع

در این مطالعه هیچگونه تعارض منافعی بین نویسنده‌گان وجود ندارد.

کد اخلاق: IR.UMSU.REC.1396.20

References

- Doll R, Muir C, Waterhouse J. Cancer Incidence in Five Continents: Volume II-1970. Springer 2012. doi:10.1007/978-3-642-85851-2
- Pernar CH, Ebot EM, Wilson KM, Mucci LA. The epidemiology of prostate cancer. *Cold Spring Harb Perspect Med* 2018;8:a030361. doi: 10.1101/cshperspect.a030361
- Brawley OW. Prostate cancer epidemiology in the United States. *World J Urol* 2012;30:195-200. doi: 10.1007/s00345-012-0824-2.
- Asimakopoulos AD, Fraga CT, Annino F, Pasqualetti P, Calado AA, Mugnier C. Randomized comparison between laparoscopic and robot-assisted nerve-sparing radical prostatectomy. *J Sex Med* 2011;8:1503-12. doi: 10.1111/j.1743-6109.2011.02215.x.
- Lilja H, Cronin AM, Dahlin A, Manjer J, Nilsson PM, Eastham JA, et al. Prediction of significant prostate cancer diagnosed 20 to 30 years later with a single measure of prostate-specific antigen at or before age 50. *Cancer* 2011;117:1210-9. doi: 10.1002/cncr.25568.
- Ko JS, Landis P, Carter HB, Partin AW. Effect of intra-observer variation in prostate volume measurement on prostate-specific antigen density calculations among prostate cancer active surveillance participants. *BJU Int* 2011;108:1739-42. doi: 10.1111/j.1464-410X.2011.10223.x
- Catalona WJ, Partin AW, Sanda MG, Wei JT, Klee GG, Bangma CH, et al. A multicenter study of [-2] pro-prostate specific antigen combined with prostate specific antigen and free prostate specific antigen for prostate cancer detection in the 2.0 to 10.0 ng/ml prostate specific antigen range. *J urol* 2011;185:1650-5. doi: 10.1016/j.juro.2010.12.032.
- Sarwar S, Adil MA, Nyamath P, Ishaq M. Biomarkers of prostatic cancer: an attempt to categorize patients into prostatic carcinoma, benign prostatic hyperplasia, or prostatitis based on serum prostate specific antigen, prostatic acid phosphatase, calcium, and phosphorus. *Prostate Cancer* 2017;2017:5687212. doi: 10.1155/2017/5687212.
- Zahnd WE, Jenkins WD, Mueller-Luckey GS. Cancer mortality in the Mississippi delta region: descriptive epidemiology and needed future research and interventions. *J Health Care Poor Underserved* 2017;28:315-28. doi: 10.1353/hpu.2017.0025.
- Djulbegovic M, Beyth RJ, Neuberger MM, Stoffs TL, Vieweg J, Djulbegovic B, et al. Screening for prostate cancer: systematic review and meta-analysis of randomised controlled trials. *Bmj* 2010;341. doi: 10.1136/bmj.c4543.
- Crawford ED, Rove KO, Trabulsi EJ, Qian J, Drewnowska KP, Kaminetsky JC, et al. Diagnostic performance of PCA3 to detect prostate cancer in men with increased prostate specific antigen: a prospective study of 1,962 cases. *J urol* 2012;188:1726-31. doi: 10.1016/j.juro.2012.07.023.
- Thompson IM, Goodman PJ, Tangen CM, Lucia MS, Miller GJ, Ford LG, et al. The influence of finasteride on the development of prostate cancer. *N Engl J Med* 2003;349:215-24. doi: 10.1056/NEJMoa030660.
- Hsing AW, Reichardt JK, Stanczyk FZ. Hormones and prostate cancer: current perspectives and future directions. *Prostate* 2002;52:213-35. doi: 10.1002/pros.10108.
- Cheng I, Chen GK, Nakagawa H, He J, Wan P, Laurie CC, et al. Evaluating Genetic Risk for Prostate Cancer among Japanese and LatinosGWAS of Prostate Cancer in Japanese and Latinos. *cancer Epidemiol Biomarkers Prev* 2012;21:2048-58. doi: 10.1158/1055-9965.EPI-12-0598.
- Sun JH, Lee SA. Association between CAG repeat polymorphisms and the risk of prostate cancer: a meta-analysis by race, study design and the number of (CAG) n repeat polymorphisms. *Int J Mol Med* 2013;32:1195-203. doi: 10.3892/ijmm.2013.1474.
- Djavan BO, Zlotta A, Remzi M, Ghawidel K, Basharkhah AL, Schulman CC, et al. Optimal predictors of prostate cancer on repeat prostate biopsy: a prospective study of 1,051 men. *J Urol* 2000;163:1144-9.
- Etzioni RD, Howlader N, Shaw PA, Ankerst DP, Penson DF, Goodman PJ, et al. Long-term effects of finasteride on prostate specific antigen levels: results from the prostate cancer prevention trial. *J Urol* 2005;174:877-81. doi: 10.1097/01.ju.0000169255.64518.fb.
- Andriole GL, Bostwick DG, Brawley OW, Gomella LG, Marberger M, Montorsi F, et al. Effect of dutasteride on the risk of prostate cancer. *N Engl J Med* 2010;362:1192-202. doi: 10.1056/NEJMoa0908127.
- Andriole GL, Bostwick D, Brawley OW,

- Gomella L, Marberger M, et al. The effect of dutasteride on the usefulness of prostate specific antigen for the diagnosis of high grade and clinically relevant prostate cancer in men with a previous negative biopsy: results from the REDUCE study. *J Urol* 2011;185:126-31. doi: 10.1016/j.juro.2010.09.011.
20. Roehrborn CG, Andriole GL, Wilson TH, Castro R, Rittmaster RS. Effect of dutasteride on prostate biopsy rates and the diagnosis of prostate cancer in men with lower urinary tract symptoms and enlarged prostates in the Combination of Avodart and Tamsulosin trial. *Eur Urol* 2011;59:244-9. doi: 10.1016/j.eururo.2010.10.040.
 21. Parsons JK, Schenk JM, Arnold KB, Messer K, Till C, Thompson IM, et al . Finasteride reduces the risk of incident clinical benign prostatic hyperplasia. *Eur Urol* 2012;62:234-41. doi: 10.1016/j.eururo.2012.03.007.
 22. Liang JA, Sun LM, Lin MC, Chang SN, Sung FC, Muo CH, et al. A population-based nested case-control study in Taiwan: use of 5 α -reductase inhibitors did not decrease prostate cancer risk in patients with benign prostate hyperplasia. *Oncologist* 2012;17:986-91. doi: 10.1634/theoncologist.2011-0464.
 23. Moroz A, Delella FK, Almeida R, Lacorte LM, Favaro WJ, Deffune E, et al. Finasteride inhibits human prostate cancer cell invasion through MMP2 and MMP9 downregulation. *PLoS One* 2013 ;8:e84757. doi: 10.1371/journal.pone.0084757.
 24. Nickel JC, Gilling P, Tammela TL, Morrill B, Wilson TH, Rittmaster RS. Comparison of dutasteride and finasteride for treating benign prostatic hyperplasia: the Enlarged Prostate International Comparator Study (EPICS). *BJU Int* 2011;108:388-94. doi: 10.1111/j.1464-410X.2011.10195.x.
 25. Fryczkowski M, Bryniarski P, Szczekbarska M, Paradysz A. The impact of 5-alpha reductase inhibitor vs. alpha-1 adrenergic receptor antagonists on course of prostate premalignant conditions. *Adv Clin Exp Med* 2014;23:79-84. doi: 10.17219/acem/37025.
 26. Hoque A, Yao S, Till C, Kristal AR, Goodman PJ, Hsing AW, et al. Effect of finasteride on serum androstenedione and risk of prostate cancer within the prostate cancer prevention trial: differential effect on high-and low-grade disease. *Urology* 2015;85:616-20. doi: 10.1016/j.urology.2014.11.024.
 27. Sane S, Mahdkhah A, Golabi P, Hesami SA, Kazemi haki B. Comparison the effect of bupivacaine plus magnesium sulfate with ropivacaine plus magnesium sulfate infiltration on postoperative pain in patients undergoing lumbar laminectomy with general anesthesia. *Br J Neurosurg* 2020;1-4. doi: 10.1080/02688697.2020.1861430
 28. Haki BK, Golabi P, Lebadi S, Kalashipor F, Hamze S, Goljabini S, et al. Characterization and Identification of Mistakes and Errors Made by Clinic Staffs During Cardio Pulmonary Resuscitation. *Jentashapir J Health Res* 2018;9. doi:10.5812/jjhr.67162